

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **T.Z.**, zastoupeného Mgr. Markem Ježkem, advokátem se sídlem v Českém Těšíně, Jablunkovská 40, proti žalovanému: **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, odboru dopravy**, se sídlem Ostrava, 28 října 117, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 9. 2005, č. j. 58 Ca 41/2004 - 30,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě. Tímto rozsudkem krajský soud zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru dopravy (dále jen „žalovaný“) ze dne 11. 10. 2004, č. j. DSH/11975/04/Pt. Citovaným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Český Těšín, odboru živnostenského a dopravy ze dne 5. 8. 2004, č. j. OŽaD/D/5804/2003/Rec, kterým byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), a dále z přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. i) přestupkového zákona, kdy svým jednáním porušil ustanovení § 4 písm. a), § 5 odst. 1 písm. f), § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění tehdy účinném (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“). Za to mu byla uložena pokuta ve výši 12 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 14 měsíců. Současně mu byla v souladu

s ustanovením § 79 odst. 1 a 4 přestupkového zákona a ustanovením § 1 odst. 1 vyhlášky č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích, uložena povinnost nahradit náklady řízení v částce 1000 Kč.

Stěžovatel ve včas podané kasační stížnosti uplatňuje zákonné důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a namítá tak nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem, vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Stěžovatel zejména uvádí, že se krajský soud ani žalovaný nevypořádali s opakovaně vznesenou námitkou, spočívající v nesprávném poučení o následcích nepodrobení se lékařskému vyšetření ze strany policejního orgánu, a zejména pak v absenci výzvy policisty k podrobení se tomuto lékařskému vyšetření. Dle názoru stěžovatele krajský soud pochybil také tím, že bez dalšího zamítnul stěžovatelem navrhovaný výslech zasahujících policistů, když právě tyto svědecké výpovědi mohly závěr o absenci výzvy potvrdit či naopak vyvrátit. Nezákonnost napadeného rozhodnutí stěžovatel spatřuje také ve skutečnosti, že jak řízení před správním orgánem, tak i jednání u krajského soudu proběhlo v nepřítomnosti stěžovatele, který tak byl zkrácen na svých právech, neboť mu nebylo umožněno se k věci vyjádřit.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatuje, že veškeré stěžovatelem uplatněné námitky byly již předmětem soudního jednání před krajským soudem, soud se jimi podrobně zabýval, provedl dokazování a dospěl k závěru, že se stěžovatel dopustil přestupkového jednání, a to jak dne 3. 11. 2003, tak i dne 4. 3. 2004. Dne 3. 11. 2003 v 00.45 hod. byl kontrolován hlídkou Policie České republiky, a při orientační dechové zkoušce pomocí soupravy A. se u něj jako u řidiče osobního motorového vozidla tov. zn. Škoda Favorit Pick up zabarvila náplň detekční trubičky do zelena po rysku č. 2. Následnou výzvu k odběru krve nebo moči za účelem lékařského vyšetření odmítl, a uvedl, že si myslí, že mu alkohol z krve vyprchal. Dále stěžovatel uvedl, že požil tři dvanáctistupňová piva od 15 hod do 19 hod. dne 2. 11. 2003. Dne 4. 3. 2004 byl stěžovatel kontrolován hlídkou Policie České republiky a při orientační dechové zkoušce pomocí přístroje D. mu jako řidiči osobního motorového vozidla tov. zn. Škoda Felicia byla naměřena hodnota 0.68 promile alkoholu v krvi. Pokud jde o otázku navrhovaných svědeckých výpovědí, dospěl žalovaný k závěru, že podklady pro vydání napadeného rozhodnutí byly dostatečné a zasahující policisty jako svědky nebylo proto podle názoru žalovaného tedy nutné předvolávat.

K stěžovatelem namítané nepřítomnosti při jednání žalovaný uvádí, že žalobce byl řádně a opakovaně předvoláván k řízení před správním orgánem I. stupně, pro nemoc se však omluvil, a vždy mu bylo vyhověno a byl stanoven nový termín jednání. Na předvolání dne 4. 8. 2004 ke čtvrtému ústnímu jednání se omluvil teprve právě v tento den telefonicky, a to z důvodu nástupu na dovolenou.

S ohledem na výše uvedené a s ohledem na obsah spisové dokumentace žalovaný navrhuje, aby byla kasační stížnost jako nedůvodná zamítnuta.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil (úřední záznam Policie ČR, Obvodní oddělení Český Těšín ze dne 3. 11. 2003, č. j. ORKA-3536/ČT-Př-2003, oznámení o dopravním přestupku ze dne 3. 11. 2003, záznam o přijatém oznámení č. j. ORKA-3536 -1/OOP-CT-PŘ-2003 ze dne 3. 11. 2003, oznámení o přestupku č. j. ORKA-3536/ČT-PŘ-2003 ze dne 20. 11. 2003), že dne 3. 11. 2003 v 00.45 hod. policejní hlídka ve složení pprap. Z. a nstržm. B. zastavila osobní motorové vozidlo zn. Škoda 135 Pic up, Při silniční kontrole bylo zjištěno, že toto vozidlo řídí stěžovatel. Jelikož během kontroly vzniklo z dechu řidiče důvodné podezření z požití alkoholu, byl stěžovatel po řádném poučení vyzván k podrobení se dechové zkoušce pomocí soupravy A., což učinil a náplň detekční trubičky se zabarvila do zelena po rysku č. 2. Následnou výzvu k lékařskému vyšetření, odběru krve nebo moči bez udání důvodu odmítl. V oznámení o spáchání dopravního přestupku, které stěžovatel podepsal, se k věci písemně vyjádřil tak, že si myslí, že mu alkohol z krve vprchal, a že odběr krve a moči odmítá. Stěžovatel sám uvedl, že dne 2. 11. 2003 mezi 15 až 19 hod. požil tři dvanáctistupňová piva. Nejvyšší správní soud ze spisového materiálu dále zjistil (úřední záznam Policie ČR, Okresní ředitelství v Karviné ze dne 7. 3. 2004, č. j. ORKA-159-1/DI-Př-2004, oznámení o přestupku ze dne 8. 3. 2004, záznam o dechové zkoušce na alkohol ze dne 4. 3. 2004), že dne 4. 3. 2004 policejní hlídka ve složení nprap. H. a prap. P. zastavila předepsaným způsobem osobní motorové vozidlo zn. Škoda felicie: zelené barvy, jedoucí v Č. Těšíně po ulici Š. ve směru do centra. Z předložených dokladů bylo zjištěno, že toto vozidlo řídil stěžovatel. Jelikož během kontroly vzniklo z dechu řidiče důvodné podezření z požití alkoholu, byl stěžovatel po řádném poučení vyzván k podrobení se dechové zkoušce alkotestem D., což učinil, a byla mu naměřena hodnota 0.68 promile alkoholu v krvi. Sám stěžovatel doznal, že dne 4. 3. 2004 v době od 22. 30 do 23. 30 hod. požil 2 x 0,5 litru dvanáctistupňového piva. Po pozitivní dechové zkoušce byl stěžovatel řádně poučen dle § 12 odst. 1 a 3 zákona č. 283/91 Sb., o Policii ČR, rovněž byl poučen o právu na provedení lékařského vyšetření, odběru krve nebo moči ke zjištění množství alkoholu v krvi nebo moči, o což řidič nežádal, neboť písemně souhlasil s naměřenou hodnotou, časem a místem měření.

Krajský soud v Ostravě napadeným rozsudkem zamítl podanou žalobu, když po provedení dokazování dospěl k závěru, že správní rozhodnutí vychází ze zcela spolehlivě a přesně zjištěného stavu věci, a že ve správním řízení nedošlo k žádným vadám. Dle názoru krajského soudu bylo dostatečně prokázáno, že se žalobce dopustil výše uvedeného přestupkového jednání, a to jak dne 3. 11. 2003, tak i 4. 3. 2004, přičemž vždy spáchal přestupek dle ustanovení § 4 písm. a), § 5 odst. 1 písm. f) a § 5 odst. 2 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Z obsahu přestupkového spisu bylo soudem zjištěno, že stěžovatel byl řádně a opakovaně předvolán k jednání před správním orgánem I. stupně, pro nemoc se však omluvil, a vždy mu bylo vyhověno a byl stanoven nový termín jednání. Na předvolání dne 4. 8. 2004 ke čtvrtému ústnímu jednání se omluvil teprve právě v tento den telefonicky, a to z důvodu nástupu na dovolenou. Ze záznamu ve věci dopravního přestupku ze dne 4. 8. 2004 vyplývá, že stěžovatel byl pracovníkem správního orgánu řádně

poučen, že z důvodu dovolené nebude moci být jeho nepřítomnost omluvena, resp. že tento důvod nelze považovat za důvod ve smyslu ustanovení § 74 odst. 1 přestupkového zákona. S ohledem na výše uvedené bylo rozhodováno orgánem I. stupně bez přítomnosti stěžovatele, což je v souladu se zněním citovaného ustanovení. Pokud jde o omluvu stěžovatele k ústnímu jednání u soudu dne 24. 6. 2005, z tohoto jednání se stěžovatel prostřednictvím svého zástupce omluvil a předložil pracovní neschopnosti s tím, že je práce neschopen od 23. 6. 2005. Ústní jednání proto bylo odročeno na 16. 9. 2005 a stěžovatel převzal předvolání k tomuto jednání dne 28. 6. 2005 stejně jako jeho zástupce, tedy téměř tři měsíce před nařízeným ústním jednáním. Kontrolu pracovní neschopnosti měl stěžovatel stanovenou na 12. 7. 2005, avšak stěžovatel o výsledku této kontroly soud neinformoval, ačkoliv mu v tento den bylo již známo, že soudní jednání je odročeno na 16. 9. 2005. Teprve v den jednání tj. 16. 9. 2005 byla soudu doručena omluva, v níž právní zástupce žádal znovu o stanovení nového termínu jednání, a to ze zdravotních důvodů stěžovatele. Soud vyhodnotil tento postup jako zcela účelový, když stěžovateli byl termín odročeného soudního jednání dostatečně dlouhou dobu znám, stěžovatel se omluvil až v den odročeného jednání, a navíc nijak soudu závažnost svého zdravotního stavu nedokladoval.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu kasační stížnosti v rámci uplatněných důvodů (§ 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

Stěžovatelem výslovně uplatněné důvody namítají nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], dále vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] a konečně nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]

Přestupkem je podle přestupkového zákona zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek označeno v tomto nebo jiném zákoně. K odpovědnosti za přestupek stačí zavinění z nedbalosti. V ustanovení § 4 písm. a), b) zákona o provozu na pozemních komunikacích jsou dány povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích, mimo jiné chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, a řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích.

Dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o provozu na pozemních komunikacích je řidič kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen podrobit se na výzvu policisty dechové zkoušce a v případě pozitivního zjištění i lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem.

Dle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích řidič nesmí řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl ještě být po jejich vlivem.

Aplikované ustanovení § 30 odst. 1 písm. i) bodu 2 přestupkového zákona dopadá na případy, kdy se osoba odmítne při výkonu činnosti, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví lidí anebo poškodit majetek (tedy například při řízení motorového vozidla), podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem, v případě, že dechová zkouška na tuto látku byla pozitivní. Za toto jednání je podle odst. 2 téhož ustanovení možno uložit pokutu do 15 000 Kč a zákaz činnosti do dvou let. Pro naplnění uvedené skutkové podstaty tohoto přestupku tedy stačí pouze to, že se řidič, u něhož byla dechová zkouška pozitivní, nepodrobí lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, nic víc. V projednávané věci stěžovatel nerozporuje skutečnost, že se lékařskému vyšetření odmítl podrobit, a nerozporuje ani výsledky orientačních dechových zkoušek. Tvrdí však, že k následnému lékařskému vyšetření krve a moči nebyl v případě přestupku ze dne 4. 3. 2004 náležitě vyzván, a nebyl poučen o následcích nepodrobení se tomuto vyšetření ze strany policejního orgánu, a z tohoto důvodů také v pozdějším správním řízení navrhoval slyšení zasahujících policistů jako svědků.

K tomu je nutno uvést, že se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s názorem krajského soudu v tom smyslu, že obě vydaná správní rozhodnutí vychází ze zcela spolehlivě a přesně zjištěného stavu věci, a že navrhovaný výsledek zasahujících policistů je v tomto kontextu zbytečný. Skutková zjištění, týkající se jak skutku ze dne 3. 11. 2003, tak skutku ze dne 4. 3. 2004, byla spolehlivě učiněna na základě provedeného dokazování, a provedené důkazy byly hodnoceny v souladu se zásadami správního uvážení tak, jak to má na mysli ustanovení § 32, 34 zákona č. 71/67 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“). Bylo přitom respektováno oprávnění obviněného z přestupku být seznámen s důkazy a vyjádřit se k nim (§ 33 téhož zákona). Odmítnutí lékařského vyšetření, odběru krve nebo moči je spolehlivě prokázáno vlastnoručním písemným prohlášením stěžovatele na protokolu „Oznámení o dopravním přestupku ze dne 23. 11. 2003“. Sám stěžovatel ničeho nenamítal proti předloženým důkazům, jak vyplývá z oznámení o dopravního přestupku ze dne 3. 11. 2003 a ze záznamu o dechové zkoušce ze dne 4. 3. 2004, které sám vlastnoručně podepsal a tím doznal vypití menšího množství alkoholu krátce před jízdou. Přitom výpověď obviněného je jedním z důkazů. Pití alkoholu krátce před jízdou je spolehlivě doloženo jak dechovými zkouškami, tak doznáním stěžovatele z přestupku. V tomto směru nemohl soud kasační stížnosti přisvědčit, ostatně dle názoru Nejvyššího správního soudu ani nebylo v posuzovaném případě povinností policistů stěžovateli vysvětlovat následky odmítnutí lékařského vyšetření, a poučovat jej o tom, jak má svá práva hájit, neboť stěžovatel se k požití alkoholu doznal, a souhlasil s výsledky orientační dechové zkoušky. Z úředního záznamu ze dne 4. 3. 2004 a ze záznamu o dechové zkoušce na alkohol ze dne 4. 3. 2004 je zcela zřejmé, že po pozitivní dechové zkoušce byl řidič poučen o právu na provedení lékařského vyšetření a odběru krve nebo moči, které odmítl s tím, že souhlasí s naměřenou hodnotou, časem a místem měření. Pro úplnost je možno dodat, že v záznamu o prvním přestupku ze dne 3. 11. 2003 sice stěžovatel uvedl, že si myslí, že „alkohol z něj již vyprchal“, ale jeho předchozí požití tím připustil. Odběr krve však tehdy odmítl bez udání důvodu, čímž kromě přestupku dle ustanovení § 30 odst. 1 písm. h) přestupkového zákona, ze kterého byl také mimo jiné obviněn a posléze uznán vinným ve správním řízení před orgánem 1. i 2. stupně, naplnil skutkovou podstatu dalšího přestupku dle § 30 odst. 1 písm. i) bod 2 téhož zákona. S ohledem na skutečnost, že stěžovatel v kasační stížnosti namítá vady řízení spočívající

i v tom, že dne 4. 3. 2004 nebyl k odběru krve policistou explicitně vyzván, Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že podle ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 37/1989, o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění tehdy účinném, je osoba vykonávající činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví lidí nebo poškodit majetek (a takovou činností řízení motorového vozidla bezpochyby je), povinna se na základě výzvy podrobit vyšetření ke zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. Vyšetření na alkohol se provádí dechovou zkouškou, a je-li výsledek pozitivní, i lékařským vyšetřením, zejména odběrem a vyšetřením krve. Z dikce tohoto ustanovení jasně vyplývá, že k provedení vyšetření a odběru není třeba opakované výzvy, a povinnost podrobit se tomuto vyšetření vzniká kontrolované osobě automaticky ve chvíli, kdy výsledek dechové zkoušky je pozitivní.

Konečně ani poslední stěžovatelově námitce, týkající se skutečnosti, že jak řízení před správním orgánem, tak i jednání u krajského soudu proběhlo v nepřítomnosti stěžovatele, který tak byl zkrácen na svých právech, nemohl Nejvyšší správní soud přisvědčit. Stěžovateli bylo totiž vždy na jeho odůvodněnou žádost o odročení jednání vyhověno, a to správním orgánem, a pak i soudem. O skutečnosti, že z důvodu dovolené nebude moci být jeho nepřítomnost správním orgánem při jednání omluvena, byl stěžovatel řádně poučen, a mohl se tedy jednání zúčastnit. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu i pokud jde o soudem neakceptovanou omluvu stěžovatele k odročenému ústnímu jednání u soudu dne 16. 9. 2005, tedy až v den samotného jednání, kdy stěžovatelův postup nelze hodnotit jinak, než jako zcela účelový. Stěžovateli byl termín odročeného soudního jednání znám téměř tři měsíce, přesto soud o svém zdravotním stavu žádným způsobem neinformoval a z jednání se i přesto omluvil až v den samotného odročeného jednání. Nejvyšší správní soud dospěl k názoru, že stěžovatel nebyl ve správním řízení, ani v řízení před soudem nikterak zkrácen na svých právech.

Nejvyšší správní soud proto stížnostní důvody zakotvené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. neshledal naplněnými. V řízení před správními orgány a před soudem totiž nebyly zjištěny vady, které by měly za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nesrozumitelnost, či snad nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Relevantní právní otázky byly naopak dle názoru Nejvyššího správního soudu posouzeny zcela v souladu se zákonem.

Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu